

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 50/20
10.3.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Владислве Милићевић, председника већа, Јасне Беловић и Весне Матковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., улица ... бр. ..., чији је пуномоћник Славко С. Жива, адвокат из Зрењанина, улица Александра Првог Карађорђевића бр. 23, против тужених Новинско издавачког друштва Компанија “Новости” а.д. из Београда, Трг Николе Пашића бр.7 и ББ, главног и одговорног уредника НИД Компанија “Новости” а.д., из Београда, Трг Николе Пашића бр. 7, чији је заједнички пуномоћник Владимир Петровић, адвокат из Београда, улица Нушићева бр. 7а, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 380/16 од 19.11.2019. године, у седници одржаној дана 10.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужених Новинско издавачког друштва Компанија “Новости” а.д. из Београда и ББ из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 380/16 од 19.11.2019. године у ставу првом изреке, делу става другог изреке којим је тужени Новинско издавачког друштва Компанија “Новости” а.д. из Београда обавезан да тужиоцу АА на име накнаде штете исплати износ од 350.000,00 динара са законском затезном каматом од 19.11.2019. године до исплате, као и у делу става четвртог изреке којим је тужени Новинско издавачког друштва Компанија “Новости” а.д. обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 89.100,00 динара.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 380/16 од 19.11.2019. године у преосталом делу става другог и четвртог изреке тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев у делу којим је тужилац АА из ... тражио да се тужени ББ из ... обавезе да му солидарно са туженим Новинско издавачким друштвом Компанија “Новости” а.д. исплати на име накнаде штете износ од 350.000,00 динара и на име трошкова поступка износ од 89.100,00 динара.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац АА да туженом ББ на име трошкова првостепеног поступка исплати износ од износ од 21.375,00 динара са законском затезном каматом од

извршности одлуке до исплате, у року од 15 дана од пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 380/16 од 19.11.2019. године, ставом првим изреке, дозвољено је субјективно преиначење тужбе из поднеска тужиоца од 26.04.2018. године. Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев па су обавезани тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа изазваних објављивањем неистиних, непотпуних и недозвољених информација објављених у текстовима под насловима: “...” и “...” солидарно исплате износ од 350.000,00 динара са законском затезном каматом од 19.11.2019. године до исплате. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се тужени обавежу да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа изазваних објављивањем неистинитих, непотпуних и недозвољених информација објављених у текстовима под насловима “...” и “...” солидарно исплате износ од 350.000,00 динара са законском затезном каматом од 19.11.2019. године до исплате, као неоснован. Ставом четвртим изреке обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 89.100,00 динара.

Против наведене пресуде, побијајући је у ставу првом, другом и четвртном изреке, тужени су благовремено изјавили жалбу из свих законских разлога. Трошкове другостепеног поступка нису тражили.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама законских овлашћења из члана 386 ЗПП Апелациони суд у Београду је оценио да жалба туженог Новинско издавачког друштва Компанија “Новости” а.д. није основана, а да је жалба туженог ББ делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП на које Апелациони суд пази по службеној дужности. Побијана пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати садржи јер јасне и непротивречне разлоге о битним чињеницама па супротно наводима жалбе тужених у првостепеном поступку није учињена ни битна повреда одредаба из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, дана ... године у дневном листу “Вечерње новости” објављен је текст са насловом “...”. У оквиру текста је објављена тужиочева слика како грли ВВ а испод слике је наведено “...”. У тексту се описује злочин који се догодио у Житишту, месту поред Зрењанина и наводе се изјаве мештана. Наведено је да је у безочној пуцњави помахниталог ГГ (...) страдало петоро недужних људи, наведена је изјава младића који је чуо речи. “Сад ћу све да вас побијем” а у следећем моменту зачуо репетирање пушке, затим и рафал и јауке који са надгласали музику. На основу казивања мештана описано је како се догађај одиграо, наведено је да је ГГ неколико пута пре страшног догађаја долазио до кафића у којем је била и његова бивша супруга

ВВ, да се са њом посвађао, да је затим отишао и вратио се колима, паркирао се неколико метара од локала и изашао са калашњиковим, да је полиција утврдила да је испалио један оквир са око 30 метака, да је паљба трајала само неколико секунди, да су скоро сви испалени хици завршили у телима недужних гостију кафића, да је ВВ на месту остала мртва, а тешким ранама у болници подлегли ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ. Наводе се речи сувласника локала који је, како је навео, када је чуо рафал утрчао у двориште и затекао ужас, људи су лежали крвави, крви је било свуда, а уз детаљан описа настале ситуације навео је и да су ГГ разоружали власник кафића и конобар, да је ГГ покушао да бежи, али безуспешно, те да га је полиција када је дошла, ухапсила. У даљем делу текста наводе се речи и других очевидаца, а потом и изјаве чланова породица страдалих, сестре и мајке убијеног ЂЂ (...), оца убијене ДД, супруге убијеног ЖЖ (...). У истим дневним новинама је дана ... године објављен и текст са насловом: "...", у оквиру ког текста је објављена слика куће ГГ, а у десном делу слике и слика тужиоца АА а испод слике је написано "кућа убице ГГ (на слици)". У тексту се разматра ко сноси одговорност за свирепост убиство које се догодило у Житишту, наводи се мишљење стручњака да је првенствено заказала социјална служба јер није препознала насиље на које је породица једне од жртава дуже време указивала, наведено је да је отац убијене ВВ потврдио да је убица и раније имао агресивне иступе према њој, да се знало да је злочинац поседовао нелегално оружје. У даљем делу овог текста кроз разговор са разним саговорницима је указано на потребу адекватног реаговања социјалних служби, полиције и тужилаштва у ситуацијама насиља у породици и партнерским односима, њиховим овлашћењима и обавезама адекватног реаговања који би уз адекватне казне допринеле смањењу случајева насиља. Тужени НИД компанија "Новости" а.д. је оснивач и издавач дневних новина "Вечерње новости", а тужени ББ актуелни одговорни уредник наведеног дневног листа. Дана ... и ... године, када су објављени спорни текстови одговорни уредник тог дневног листа био је ЗЗ.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, које жалбом тужених није доведено у сумњу, првостепени суд је применом одредбе члана 2-5, 9, 80 став 1, 82 став 1, 83 став 1, 112-115, 117, 120 Закона о јавном информисању и медијима те члана 200 став 1 ЗОО, члана 232 ЗПП и члана 10 став 1 Конвенције за заштиту људских права и основних слобода побијаном пресудом тужене обавезао да тужиоцу, иначе брату од стрица убијене ВВ, солидарно накнаде штету коју је објављивањем спорних текстова претрпео. Према оцени првостепеног суда, информације које су објављене у текстовима од ... године и ... године, а чију истинитост пре објављивања како текста тако и фотографије тужиоца, тужени нису са пажњом примереном околностима утврђивали подобне су да повреде тужиочеву част и углед јер је стављен у негативну инкриминишућу конотацију, с обзиром да су у текстовима изнете информације о тешком злочину који је према садржини објављених текстова учинило лице са фотографије (тужилац), која је објављена без дозволе тужиоца. Таквом заменом идентитета је, према оцени првостепеног суда, тужилац стављен у ситуацију да га сви они који га не познају по имену и презимену, већ само по лику, посматрају као човека који је учинио тежак злочин. Тако настала повреда права тужиоца, према оцени првостепеног суда, оправдава досуђење накнаде у износу од 350.000,00 динара.

Закључак првостепеног суда да су у спорним текстовима објављене недозвољене информације подобне да, поред осталог, повреде част и углед тужиоца, као и закључак

да је штету коју је на тај начин претрпео тужилац дужан накнадити тужени Новинско издавачко друштво Компанија “Новости” а.д. није доведена у сумњу жалбеним наводима тужених. Првостепени суд је у погледу тог закључка дао довољно јасних разлога које оправдавају такав закључак.

Неоснован је жалбени навод да је реферат тужбе неуредан те да се због тога по тужби није могло поступати. Супротно наводима жалбе, тужилац је у тужби указао на чињенице на којима свој захтев заснива, па је тако, поред осталог, у тужби навео чињенице које говоре у прилог закључку да су му поступањем тужених повређена право на приватност, част, углед а то јесу лична добра у односу на која се може остварити заштита прописана одредбама Закона о јавном информисању и медијима, применом којих је донета побијана пресуда.

Обавеза је уредника и новинара да с пажњом примереном околностима пре објављивања информације која садржи податке о одређеној појави, догађају и личности провере њено порекло, истинитост и потпуност. Сведок ИИ, један од аутора спорног текста од ... године је у свом исказу навео да је тужиочева фотографија узета са фејсбук профила убице и убијене ВВ, те да је постојала претпоставка да се ради о фотографији жртве и њеног супруга. Такав начин прибављања фотографије и њено стављање у контекст злочина детаљно описаног у спорним текстовима, које је за последицу имало указивање на тужиоца као починиоца тог злочина не може се сматрати провером информације на начин примерен околностима. Неосновани су стога жалбени наводи којим тужени указују на супротно, а ирелевантни они којим указују да је у моменту када се посумњало да постоји могућност да је дошло до грешке било покушаја да се ступи у контакт са тужиоцем. Та околност, сама за себе, не може искључити одговорност и обавезу на накнаду штете због објављивања недозвољене информације. Без утицаја је и околност да је, како се у жалби наводи, на сахрани једне од жртава тужилац у разговару са сведоком ИИ пропустио могућност да помене грешку која је учињена објављивањем његове фотографије. Ово стога што се, чак и да је реално таква могућност постојала, ради о околности која је наступила након објављивања фотографије и спорног текста те тужилац није могао допринети настанку нити повећању штете, на шта се поменути жалбени наводом заправо указује. Поменути жалбени наводи губе на значају посебно када се има у виду да је на насловној страни “Вечерњих новости” од ... године уз најаву спорног текста објављена слика правог убице, на шта тужилац основано указује, а која околност не може да не укаже на значај пропуста тужених.

С обзиром на околности конкретног случаја, са једне те садржину одредбе члана 200 ЗОО и њоме прописане критеријуме за одмеравање висине накнаде нематеријалних видова штете, са друге стране и према оцени Апелационог суда правичан износ накнаде за штету коју је тужилац претрпео представља досуђени износ накнаде. Ово посебно када се има у виду да је чињеницама наведеним у тужби (а које чињенице опредељују садржину тражене заштите) тужилац указао и на повреду права на приватност до које је објављивањем тужиочеве фотографије без његове сагласности несумњиво дошло.

На основу изнетог, применом одредбе члана 390 ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

По захтеву за накнаду штете насталу објављивањем недозвољене информације у складу са одредбом члана 112 - 115 Закона о јавном информисању и медијима пасивно је легитимисано лице које је у време када је спорна информација објављена био главни и одговорни уредник новина односно уредник рубрике. Ово произлази из општег правила да за накнаду штете може бити одговорно само лице које је актер догађаја које је проузроковало штету, а на то упућује и садржина члана 128 став 5 Закона о јавном информисању и медијима којим је прописано да уколико дође до промене одговорног уредника после доношења правноснажне пресуде обавезе утврђене пресудом прелазе на новог одговорног уредника, осим ако се ради о пресуди донетој по тужби за накнаду штете. Из ове законске одредбе, наиме, произлази да се одговорни уредник ставља у другачији положај у парници за накнаду штете од положаја у случају на остале облике судске заштите. Из стања у списима произлази, а то међу странкама и није било спорно, да је главни уредник дневних новина “Вечерње новости” у време када су спорни текстови објављени био првобитно тужени ЗЗ. Погрешио је стога првостепени суд када је на накнаду утужене штете обавезао туженог ББ као актуелног главног уредника у односу на кога је у моменту кад је дошло до промене главног уредника поднеском тужиоца од 26.04.2018. године извршено субјективно преиначење.

Како је у делу у коме је тужени ББ обавезан на накнаду штете првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право побијана пресуда је у том делу морала бити преиначена на начин из става другог изреке ове пресуде, применом одредаба члана 394 тачка 4 ЗПП.

Одлуку којом је дозволио преиначење тужбе на начин из поднеска тужиоца од 26.04.2018. године првостепени суд је донео имајући у виду одредбу члана 128 Закона о јавном информисању и медијима. Разлоге доношења и правилност те одлуке тужени у жалби нису оспорили ниједним конкретним наводом, па је тако донету процесну одлуку у поступку жалбене контроле ваљало потврдити.

Правилна је одлука о трошковима поступка садржана у ставу четвртом изреке у делу која се односи на туженог НИД компанија “Новости” а.д., али како је побијана пресуда у односу на туженог ББ преиначена тако што је тужбни захтев према њему одбијен као неоснован то је и одлука о трошковима морала бити преиначена одбијањем захтева да се тај тужени обавезе на накнаду трошкова првостепеног поступка.

Туженом ББ, који је успео у спору, припада право на накнаду трошкова првостепеног поступка и то, према стању у списима, за ангажовање адвоката за заступање на четири одржана и једном неодржаном рочишту. Како је тужени био једна од две странке које је заступао исти адвокат и како у том случају према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (тарифни број 17) адвокату припада награда уз увећање за 50% за другу и сваку наредну странку (за заступање на одржаним рочиштима у износу од по 6.000,00 динара уз увећање за 50%, за приступ на неодржаном рочишту у износу од 4.500,00 динара уз увећање за 50%, укупно 42.750,00 динара) то тужени Милорад Вучелић има право на накнаду сразмерног дела тако

насталих трошкова, односно на накнаду износа од 21.375,00 динара као и на исплату тражене законске затезне камате на тај износ, а у складу са одредбом члана 277 у вези члана 324 ЗОО те члана 345 ЗПП.

Из изложених разлога је о жалби изјављеној у делу одлуке о трошковима првостепеног поступка одлучено применом одредбе члана 401 тачка 2 и 3 ЗПП, на начин из става првог, другог и трећег као у ставу трећем изреке.

Председник већа-судија
Владислава Милићевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић